U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **N. B.**, zastoupená Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Nad tratí 13/387, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 2. 2007, sp. zn. 59 Az 37/2006,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta Mgr. Tomáše Císaře **s e u r č u j e** částkou 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 21. 3. 2006, č. j. OAM-355/VL-07-12-2006, Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) zamítlo jako zjevně nedůvodnou žádost žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) o azyl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka proti rozhodnutí žalovaného podala žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), svým rozsudkem ze dne 16. 2. 2007.

Stěžovatelka napadá rozsudek kasační stížností z důvodů obsažených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., čímž namítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem a nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí z důvodu jiné vady řízení před soudem (řízení bylo vedeno v jazyce, kterému stěžovatelka nerozumí). Stěžovatelka má jednak za to, že u ní byly naplněny podmínky pro použití ust. § 91 a § 14 zákona o azylu a nikoliv ustanovení § 16 písm. g). Dále stěžovatelka zopakovala, že jejímu vycestování na Ukrajinu brání hrozba špatného zacházení a v krajním případě až zabití ze strany věřitelů pro nevrácený dluh, a proto by v případě jejího návratu zpět do vlasti došlo k porušení mj. čl. 3 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen EÚLP) – zákaz nelidského zacházení a povinnost členských zemí respektovat soukromý a rodinný život každého.

Dodává, že její návrat na Ukrajinu by byl citelným zásahem do její fyzické a morální integrity, což mělo být správním orgánem i soudem zohledněno, neboť ČR je povinna přednostně aplikovat své mezinárodní závazky. Stěžovatelka také namítá porušení čl. 53 příručky UNHCR, když nedošlo k posouzení jejích obav z nelidského zacházení z důvodu nevráceného dluhu. Stěžovatelka také argumentuje tím, že došlo k chybné aplikaci ust. § 16 písm. g) zákona o azylu, neboť její žádost o udělení mezinárodní ochrany byla motivována obavou ze zabití a každý uprchlík, kterému bylo vyhrožováno a obrátil se neúspěšně na policii, by měl mít právo na posouzení svého azylového případu v normální, nikoliv zkrácené azylové proceduře. Stěžovatelka v neposlední řadě krajskému soudu vytýká, že celé řízení o žalobě vedl v jazyce, jemuž dobře nerozumí a odkazuje na rozhodnutí Ústavního soudu č. 186/95; dodává, že v průběhu správního řízení byly všechny úkony činěny za přítomnosti kvalifikovaného tlumočníka, zatímco krajský soud s ní komunikoval výhradně v českém jazyce, jemuž dobře nerozumí, a proto nemohla odpovědně uplatňovat svá procesní práva (nerozuměla např. výzvám soudu a pro jazykovou bariéru neměla příležitost soudu vysvětlit a dokázat, jak vážná je její obava ze zabití v zemi původu).

Závěrem pak stěžovatelka vyjmenovává několik otázek, pro které se domnívá, že její kasační stížnost přesahuje její vlastní zájmy a měla by být shledána přijatelnou (mj. přímý účinek judikatury ESLP; povinnost konformity rozhodování správního orgánu ve světle závazků mezinárodního práva; rozhodování o překážkách vycestování osoby, jejíž návrat do země původu by byl spojen s vážným zásahem do její osobní integrity; závaznost ústavního, mezinárodního a evropského práva pro rozhodování správního orgánu a soudu ve věci azylu; závaznost příručky UNHCR; zneužití ust. § 16 odst. g) zákona o azylu, uvádí-li uprchlík obavu ze zabití; garance zákazu nelidského zacházení, atd.). V doplnění kasační stížnosti ze dne 21. 6. 2007 stěžovatelka dodává, že důvodem jejího podání je zejména ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy jiná vada řízení před soudem způsobená neposkytnutím tlumočníka do jazyka ukrajinského.

Stěžovatelka navrhuje, aby byl rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

V odpověď na první stížní námitku, že u stěžovatelky byly naplněny podmínky pro použití ustanovení § 91 a § 14 zákona o azylu a nikoliv ustanovení § 16 písm. g) stejného zákona, připomíná Nejvyšší správní soud, že se otázkou takto zdůvodněných kasačních stížnosti již dostatečně zabýval a uvádí např. svůj rozsudek ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003 (publ. na www.nssoud.cz), v němž konstatoval: *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby a má zde ekonomické problémy, není bez dalšího ani důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ani důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů (§ 14 téhož zákona).“*; a dále také rozhodnutí ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. 2 Azs 147/2004: *„Rozhodne-li Ministerstvo vnitra o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nečiní již výrok o neexistenci překážek vycestování*

ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona.“ Protože v nyní projednávané věci je z obsahu spisu i kasační stížnosti patrno, že stěžovatelka opustila Ukrajinu právě z důvodu obav před soukromými věřiteli pro nevrácený dluh, dopadá na tento případ v plném rozsahu právní argumentace obsažená v citovaných rozhodnutích zdejšího soudu. Tato námitka proto nemůže opodstatnit přijatelnost kasační stížnosti.

Stěžovatelka dále krajskému soudu vytýká, že v případě jejího návratu na Ukrajinu by Česká republika porušila své mezinárodní závazky, zejména několik článků Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K otázce aplikační přednosti mezinárodního práva se zdejší soud již také několikrát vyjádřil, a to např. v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, sp. zn. 2 Azs 343/2004, kde uvedl: *„V případě rozporu mezi ustanoveními čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (publikované pod č. 208/1993 Sb.) a § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, má aplikační přednost čl. 33 odst. 1 Úmluvy. Pokud je však zjevné, že konkrétní žadatel o azyl nemůže být uprchlíkem typicky proto, že neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, není k takové aplikační přednosti důvod, neboť na takovou osobu čl. 33 odst. 1 Úmluvy nedopadá.“* Tento právní názor plně dopadá i na souzenou věc, jelikož stěžovatelka v průběhu správního a soudního řízení neuváděla žádný relevantní azylový důvod, což ostatně výslovně uznává i v kasační stížnosti. Ani tento stížnostní důvod proto nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky ve smyslu shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu.

K poslední stěžovatelčině námitce, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné také díky vadě řízení, když vedl celé řízení o žalobě v jazyce, jemuž dobře nerozumí, zdejší soud konstatuje, že i tuto otázku Nejvyšší správní soud opakovaně řešil, a proto odkazuje např. na svůj rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 6 Azs 10/2003, kde vyložil: *„Reaguje-li cizinec v řízení před soudem na úkony soudu činěné v českém jazyce svými podáními činěnými rovněž v českém jazyce, nejsou dány důvody stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř. pro ustanovení tlumočníka, neboť toho není potřeba.“* Obdobně také v rozhodnutí ze dne 21. 7. 2005, sp. zn. 6 Azs 380/2004: *„Povinnost ustanovit tlumočníka vzniká soudu pouze tehdy, pokud by účastník řízení pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem. Potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, soud tedy aktivně nezjišťuje, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř.“*

Jen nad tento rámec je proto vhodné uvést, že stěžovatelka se mýlí, pokud tvrdí, že s ní krajský soud komunikoval výhradně v českém jazyce. Z obsahu spisu totiž plyne, že jí bylo vyjádření žalovaného a výzva k vyjádření ohledně nařízení ústního jednání doručeno dne 17. 7. 2006, přičemž tato výzva byla vyhotovena v ruštině (č. l. 20). V tomto jazyce byla taky poučena o tom, že pokud ve stanovené lhůtě nebude trvat na ústním jednání, bude rozhodováno bez jeho nařízení. Na tuto výzvu však nikterak nereagovala. Je tak zřejmé, že stěžovatelce bylo umožněno vyjádřit se k této výzvě v jazyce, kterému rozuměla, a není důvod pochybovat o tom, že když by trvala na ústním jednání, že by se konalo za přítomnosti tlumočníka. Tato stížnostní námitka proto neodpovídá obsahu spisu a již proto musí být posouzena jako nepřijatelná, neboť v daném případě nedošlo ze strany krajského soudu k žádnému procesnímu pochybení, které by se mohlo negativně promítnout do právní sféry stěžovatelky.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky obsažené v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje

vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byl právním zástupcem pro řízení o kasační stížnosti ustanoven advokát Mgr. Tomáš Císař; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 2100 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci a doplnění kasační stížnosti) a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), a d), § 12 odst. 1, § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, tedy celkem 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu